

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES EN VERORDENINGEN LOIS, DECRETS, ORDONNANCES ET REGLEMENTS

FEDERALE OVERHEIDSDIENST KANSELARIJ VAN DE EERSTE MINISTER

N. 2006 — 1658

[C - 2006/21071]

27 MAART 2006. — Protocol van akkoord tussen de Federale Staat, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Stad Brussel en de Gemeenten Elsene en Etterbeek, betreffende de Leopold-Schumanwijk

Gelet op het "Gewestelijk Ontwikkelingsplan" van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op het "Gewestelijk Bestemmingsplan" van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op het richtschema voor de Leopold-Schumanwijk dat eind november 2001 door de federale Minister van Mobiliteit en Vervoer werd voorgesteld;

Gelet op de richtlijnen Brussel-Europa die in mei 2002 door de Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden voorgesteld;

Gelet op de Conventie van 5 juni 1987 tussen het Ministerie van Openbare werken en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de infrastructuurwerken verbonden aan de uitbreiding van het gebouwencomplex van de Europese Gemeenschappen;

Gelet op het Protocol van akkoord van 9 mei 1989 tussen de Belgische Regering en de Executieve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de werken uit te voeren ten bate van de Europese instellingen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 9 maart 1990 tussen de Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de verdeling en de bestemming van de onroerende goederen;

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 15 september 1993 tussen de Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende bepaalde initiatieven bedoeld om de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel te bevorderen, en zijn bijakten nr. 1 tot 7;

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 14 juli 2001 tussen de Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende het meerjarig investeringsplan 2001-2012 van de NMBS;

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 17 januari 2003 tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de Leopold-Schumanwijk;

Gelet op de beslissing van de Regering van 14 juni 2002 betreffende de ontwikkeling van de Europese wijk Leopold-Schuman;

Gelet op het Besluit van 3 maart 1994 van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de inventaris van het vastgoedpatrimonium van de Leopoldwijk te Brussel en te Elsene;

Gelet op de kenmerken van het hefboomgebied nr. 7 in het Gewestelijk Ontwikkelingsplan;

Gelet op de Code van Brussel voor aanleg van het grondgebied (COBAT)

Gelet op het Stedelijk ontwikkelingsplan van de Stad Brussel;

Gelet op het basisdossier van het Gemeentelijk Ontwikkelingsplan van de Gemeente Etterbeek;

Gelet op de Bijzondere Bestemmingsplannen die slaan op de Europese wijk;

Gelet op de Aanbevelingen van het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Brussel van 3 juli 1997 voor de architectuurprojecten in het historische centrum;

Gelet op de Aanbevelingen van het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Brussel van 22 augustus 2002 betreffende de nadere bepalingen van de stedenbouwkundige lasten op kantooroppervlakte en oppervlakte voor productieactiviteit van onstoffelijke goederen op het grondgebied van de Stad Brussel;

SERVICE PUBLIC FEDERAL CHANCELLERIE DU PREMIER MINISTRE

F. 2006 — 1658

[C - 2006/21071]

27 MARS 2006. — Protocole d'accord entre l'Etat fédéral, la Région de Bruxelles-Capitale, la Ville de Bruxelles et les Communes d'Ixelles et d'Etterbeek, relatif au Quartier Léopold-Schuman

Vu le "Plan régional de Développement" de la Région de Bruxelles-Capitale;

Vu le "Plan régional d'Affectation du Sol" de la Région de Bruxelles-Capitale;

Vu le schéma directeur du Quartier Léopold-Schuman présenté fin novembre 2001 par la Ministre fédérale de la Mobilité et des Transports;

Vu les axes directeurs Bruxelles-Europe présentés en mai 2002 par le Ministre-Président de la Région de Bruxelles-Capitale;

Vu la Convention du 5 juin 1987 entre le Ministère des Travaux Publics et la Région bruxelloise, relative aux travaux d'infrastructure liés à l'extension du complexe de bâtiments des Communautés européennes;

Vu le Protocole d'accord du 9 mai 1989 entre le Gouvernement belge et l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale, relatif aux travaux à réaliser en faveur des institutions européennes sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale;

Vu l'Accord de Coopération du 9 mars 1990 entre l'Etat et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à la répartition et à la destination de biens immeubles;

Vu l'Accord de Coopération du 15 septembre 1993 entre l'Etat et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à certaines initiatives destinées à promouvoir le rôle international et la fonction de capitale de Bruxelles, et ses avenants n°1 à 8;

Vu l'Accord de Coopération entre l'Etat, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale du 14 juillet 2001 relatif au plan d'investissement pluriannuel 2001-2012 de la SNCB;

Vu l'Accord de Coopération du 17 janvier 2003 entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale relatif au Quartier Léopold-Schuman;

Vu la décision du Gouvernement fédéral du 14 juin 2002 relative au développement du Quartier européen Léopold-Schuman;

Vu l'Arrêté du 3 mars 1994 du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'inventaire du patrimoine immobilier du Quartier Léopold à Bruxelles et à Ixelles;

Vu les caractéristiques de la zone levier n° 7 du Plan Régional de développement;

Vu le Code bruxellois de l'aménagement du territoire (COBAT);

Vu le Plan communal de développement de la Ville de Bruxelles;

Vu le dossier de base du Plan communal de développement de la Commune d'Etterbeek;

Vu les Plans particuliers d'affectation du sol se rapportant au Quartier européen;

Vu les Recommandations du Collège des Bourgmestre et Echevins de la Ville de Bruxelles du 3 juillet 1997 pour les projets d'architecture dans le centre historique;

Vu les Recommandations du Collège des Bourgmestre et Echevins de la Ville de Bruxelles du 22 août 2002 relatives aux modalités des charges d'urbanisme sur les surfaces de bureau et d'activités de production de biens immatériels sur le territoire de la Ville de Bruxelles;

Gelet op de Conventie van 30 januari 2001 tussen de Regie der Gebouwen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, tot vastlegging van de nadere bepalingen bij de verplichting tot inrichting van woonruimte in het Gebouw E van het Résidence Palace, de "Vrijgezellenvleugel", als tegengewicht voor de toekenning van de stedenbouwkundige vergoeding voor het Internationaal Perscentrum;

Overwegende dat de partijen van onderhavig samenwerkingsakkoord het noodzakelijk beschouwen dat de verschillende publieke overheden hun acties in de wijk Leopold-Schuman coördineren met het oog op een harmonieuze ontwikkeling van deze wijk;

Overwegende dat de wijk Leopold-Schuman een essentiële rol speelt in de internationale en hoofdstedelijke functie van Brussel;

Overwegende daarnaast dat de residentiële functie in de wijk geconsolideerd dient te worden, wat in het bijzonder impliceert dat het wagenverkeer beheerst moet worden en dat de openbare ruimten gerenoveerd moeten worden ten bate van alle gebruikers, waarbij in het bijzonder wordt gewaakt over de zachte transportmodi;

Overwegende dat de infrastructuur van de wijk Leopold-Schuman moet worden ingericht om het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie toe te laten er de topontmoetingen van Staatshoofden en Regeringsleiders van de Europese Unie te organiseren;

Overwegende dat een samenwerkingsakkoord moet worden gesloten tussen de betrokken partijen, waarbij elke partij er zich in het kader van zijn bevoegdheden toe verbindt doeltreffend te handelen teneinde de maatregelen die het programma van de ontwikkeling van de wijk Leopold-Schuman voorziet, te realiseren;

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de heer Guy Verhofstadt, Eerste Minister, door Mevr. Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, door de heer Didier Reynders, Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën, door Mevr. Freya Van Den Bossche, Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, door de heer Bruno Tuybens, Staatssecretaris van Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de Minister van Begroting.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van de Minister-President, de heer Charles Picqué, belast met de Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing, Huisvesting, Openbare Netheid en Ontwikkelingssamenwerking, door Mevr. Evelyne Huytebroeck, Minister van Leefmilieu, Energie, Waterbeleid, Renovatiepremies en Groenvoorzieningen, door de heer Benoît Cerexhe, Minister van Tewerkstelling, Economie, Wetenschappelijk onderzoek, Brandbestrijding en Dringende medische hulp, door Guy Vanhengel, Minister van Financiën, Begroting, Externe Betrekkingen en Informatica, door de heer Pascal Smet, Minister van Mobiliteit en Openbare werken, door Mevr. Françoise Dupuis, Staatssecretaris voor Huisvesting en Stedenbouw, door Mevr. Brigitte Grouwels, Staatssecretaris voor Ambtenarenzaken, Gelijke kansenbeleid en de Haven van Brussel, door de heer Emir Kir, Staatssecretaris voor Openbare Netheid, Monumenten en Landschappen.

De Stad Brussel, vertegenwoordigd door haar College van Burgemeester en Schepenen in de persoon van de heer Freddy Thielemans, Burgemeester, de heer Henri Simons, Schepen van Stedenbouw en de heer Marc Frère, Stadssecretaris;

De Gemeente Elsene, vertegenwoordigd door haar College van Burgemeester en Schepenen in de persoon van de heer Willy Decourty, Burgemeester, de heer Aziz Albishari, Schepen van Urbanisme, van Stedenbouw, Leefmilieu, Mobiliteit en van de Overlegcommissie, en de heer Jan Goovaerts, Gemeentesecretaris;

De Gemeente Etterbeek, vertegenwoordigd door haar College van Burgemeester en Schepenen in de persoon van de heer Vincent De Wolf, Burgemeester, de heer Didier Van Eyll, Schepen van Stedenbouw en de heer Christian Debaty, Gemeentesecretaris;

Gezamenlijk hun eigen bevoegdheden uitoefenend, komen overeen wat volgt:

HOOFDSTUK I. — Algemeenheden

Definities

Artikel 1. Naast de definities opgenomen in het Samenwerkingsakkoord van 2003 tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de Leopold-Schumanwijk, verstaat men onder,

Leopold-Schumanwijk of Europese wijk de wijk die zich bevindt binnen de perimeteer gevoegd in bijlage 1 bij dit protocol;

Vu la Convention du 30 janvier 2001 entre la Régie des bâtiments et la Région de Bruxelles-Capitale, fixant les modalités de l'obligation de réalisation de logements dans le bâtiment E du Résidence Palace, dit « Aile des Célibataires », en contrepartie de l'octroi du permis d'urbanisme pour le Centre international de Presse;

Considérant que les parties au présent accord de coopération considèrent qu'il est indispensable que les différentes autorités publiques coordonnent leurs actions sur le Quartier Léopold-Schuman en vue d'un développement harmonieux de ce quartier;

Considérant que le Quartier Léopold-Schuman joue un rôle primordial dans la fonction internationale et de capitale qu'occupe Bruxelles;

Considérant par ailleurs qu'il convient de consolider la fonction résidentielle dans le quartier, ce qui implique notamment de maîtriser la circulation automobile et de rénover les espaces publics au profit de l'ensemble des usagers, en veillant particulièrement aux modes doux;

Considérant qu'il convient d'aménager les infrastructures du Quartier Léopold-Schuman afin de permettre au Secrétariat Général du Conseil de l'union européenne d'y organiser les Sommets de Chefs d'Etat et de Gouvernement de l'Union européenne;

Considérant qu'il y a lieu de conclure un accord de coopération entre les parties concernées par lequel chacun s'engage, dans le cadre de ses compétences, à agir efficacement afin de réaliser les opérations contenues dans le programme de développement du Quartier Léopold-Schuman;

L'Etat fédéral représenté par M. Guy Verhofstadt, Premier Ministre, par Mme Laurette Onkelinx, Vice-Première Ministre et Ministre de la Justice, par M. Didier Reynders, Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances, par Mme Freya Van Den Bossche, Vice-Première Ministre et Ministre du Budget; par M. Bruno Tuybens, Secrétaire d'Etat des Entreprises publiques, adjoint au Ministre du Budget

La Région de Bruxelles-Capitale, représentée par son Gouvernement, en la personne de son Ministre-Président, monsieur Charles Picqué chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine, du Logement, de la Propreté publique et de la Coopération au Développement, par Mme Evelyne Huytebroeck, Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Environnement, de l'Energie, de la Politique de l'eau, des Primes à la Rénovation et des Espaces verts, par monsieur Benoît Cerexhe, Ministre de l'Emploi, de l'Economie, de la Recherche scientifique, de la lutte contre l'incendie et l'Aide médicale urgente, par monsieur Guy Vanhengel, Ministre des Finances, du Budget, des Relations extérieures et de l'Informatique, par monsieur Pascal Smet, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics, par Mme Françoise Dupuis, Secrétaire d'Etat chargée du Logement et de l'Urbanisme, par Mme Brigitte Grouwels, Secrétaire d'Etat chargé de la Fonction publique, de l'Egalité des chances et du Port de Bruxelles, par monsieur Emir Kir, Secrétaire d'Etat chargé de la Propreté publique, des Monuments et Sites.

La Ville de Bruxelles, représentée par son Collège des Bourgmestre et Echevins en la personne de M. Freddy Thielemans, Bourgmestre, M. Henri Simons, Echevin de l'Urbanisme et de M. Marc Frère, Secrétaire communal;

La Commune d'Ixelles, représentée par son Collège des Bourgmestre et Echevins en les personnes de M. Willy Decourty, Bourgmestre, M. Aziz Albishari, Echevin de l'Urbanisme, de l'Environnement, de la Mobilité et de la Commission de Concertation, et de M. Jan Goovaerts, Secrétaire communal;

La Commune d'Etterbeek, représentée par son Collège des Bourgmestre et Echevins en les personnes de M. Vincent De Wolf, Bourgmestre, M. Didier Van Eyll, Echevin de l'Urbanisme et de M. Christian Debaty, Secrétaire communal.

Exerçant conjointement leurs compétences propres, conviennent de ce qui suit:

CHAPITRE Ier. — Généralités

Définitions

Article 1er. Outre les définitions reprises dans l'Accord de Coopération de 2003 entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale relatif au Quartier Léopold-Schuman, on entend par,

Quartier Léopold-Schuman ou Quartier européen: le quartier situé dans le périmètre joint au présent protocole en annexe 1;

Gemeenten : de Stad Brussel, de Gemeente Elsene en de Gemeente Etterbeek;

GBP : Gewestelijk Bestemmingsplan goedgekeurd door de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 3 mei 2001;

BBP : een bijzonder bestemmingsplan zoals gedefinieerd bij art. 41 van de Ordonnantie van 29 augustus 1991;

Conventie van 1987 : de Conventie van 5 juni 1987 tussen het Ministerie van Openbare Werken en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de infrastructuurwerken verbonden aan de uitbreiding van het gebouwencomplex van de Europese Gemeenschappen;

Protocol van akkoord van 1989 : het Protocol van akkoord van 9 mei 1989 tussen de Belgische Regering en de Executieve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de werken uit te voeren ten bate van de Europese instellingen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Samenwerkingsakkoord van 1990 : het Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 9 maart 1990 tussen de Belgische Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de verdeling en de bestemming van de onroerende goederen;

Samenwerkingsakkoord van 1993 : het Samenwerkingsakkoord van 15 september 1993 tussen de Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende bepaalde initiatieven bedoeld om de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel te bevorderen;

Samenwerkingsakkoord van 2001 : het Samenwerkingsakkoord van 14 juli 2001 tussen de Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende het meerjarig investeringsplan 2001-2012 van de NMBS;

Samenwerkingsakkoord van 2003 : het Samenwerkingsakkoord van 17 januari 2003 tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende hetzelfde voorwerp als onderhavig akkoord;

Conventie voor de Vrijgezellenvleugel : de Conventie van 30 januari 2001 tussen de Regie der Gebouwen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, tot vastlegging van de nadere bepalingen bij de verplichting tot inrichting van woonruimte in het Gebouw E van het Résidence Palace, de "Vrijgezellenvleugel", als tegengewicht voor de toekenning van de stedenbouwkundige vergunning voor het Internationaal Perscentrum;

Conventie van 2002 : de conventie van 6 maart 2002 tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeente Elsene en de N.V. Société Espace Léopold, tot regeling van de voorwaarden waarbinnen de partijen het project "Espace Léopold" zullen verder zetten en voltooien en zij het beheer en de opvolging van dit project zullen waarborgen, alsook de integratie ervan in de stedelijke omgeving;

Vergunning van Lex 2000 : de stedenbouwkundige vergunning verleend door het College van de Stad Brussel op 10 april 2001 betreffende de bouw van Lex 2000;

Aanbevelingen van 1997 : de "Aanbevelingen voor de architectuurprojecten in het historische centrum" goedgekeurd door het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Brussel op 3 juli 1997;

Aanbevelingen van 2002 : de Aanbevelingen betreffende de nadere bepalingen van de stedenbouwkundige lasten op kantooroppervlakte en oppervlakte voor productieactiviteit van onstoffelijke goederen op het grondgebied van de Stad Brussel, goedgekeurd door het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Brussel op 22 augustus 2002;

In situ : binnen de perimenter die het voorwerp uitmaakt van de stedenbouwkundige vergunning;

Wijkcontract Blyckaerts : de perimenter van het wijkcontract en het vierjarig revitaliseringsplan goedgekeurd door de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 12 december 2002, in toepassing van de Gewestelijke Ordonnantie van 7 oktober 1993 houdende organisatie van de wijkopleving;

Communes : la Ville de Bruxelles, la Commune d'Ixelles et la Commune d'Etterbeek;

PPAS : Plan régional d'affectation du sol approuvé par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale le 3 mai 2001;

PPAS : un plan particulier d'affectation du sol tel que défini à l'art. 41 de l'Ordonnance du 29 août 1991;

Convention de 1987 : la Convention du 5 juin 1987 entre le Ministère des Travaux Publics et la Région bruxelloise relative aux travaux d'infrastructure liés à l'extension du complexe de bâtiments des Communautés européennes;

Protocole d'accord de 1989 : le Protocole d'accord du 9 mai 1989 entre le Gouvernement belge et l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale relatif aux travaux à réaliser en faveur des institutions européennes sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale;

Accord de coopération de 1990 : l'Accord de coopération du 9 mars 1990 entre l'Etat belge et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à la répartition et à la destination des biens immeubles;

Accord de Coopération de 1993 : l'Accord de coopération du 15 septembre 1993 entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à certaines initiatives destinées à promouvoir le rôle international et la fonction de capitale de Bruxelles;

Accord de Coopération de 2001 : l'Accord de Coopération entre l'Etat fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la région de Bruxelles-Capitale du 14 juillet 2001 relatif au plan d'investissement pluriannuel 2001-2012 de la SNCB;

Accord de coopération de 2003 : l'Accord de coopération du 17 janvier 2003 entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale relatif au même objet que le présent accord;

Convention pour l'Aile des Célibataires : la Convention du 30 janvier 2001 entre la Régie des bâtiments et la Région de Bruxelles-Capitale fixant les modalités de l'obligation de réalisation de logements dans le bâtiment E du Résidence Palace, dit « Aile des Célibataires », en contrepartie de l'octroi du permis d'urbanisme pour le Centre de Presse;

Convention de 2002 : la convention du 6 mars 2002 entre la Région de Bruxelles Capitale, la Commune d'Ixelles et la S.A. Société Espace Léopold, réglant les conditions dans lesquelles les parties poursuivront et achèveront le projet « Espace Léopold » et assureront la gestion et le suivi de ce projet et de son intégration dans son environnement urbain;

Permis du Lex 2000 : le permis d'urbanisme délivré par le Collège de la Ville de Bruxelles le 10/04/01 concernant la construction du Lex 2000;

Recommandations de 1997 : les « Recommandations pour les projets d'architecture dans le centre historique » approuvées par le Collège des Bourgmestres et Echevins de la Ville de Bruxelles le 3 juillet 1997;

Recommandations de 2002 : les Recommandations relatives aux modalités des charges d'urbanisme sur les surfaces de bureau et d'activités de production de biens immatériels sur le territoire de la Ville de Bruxelles, approuvées par le Collège des Bourgmestres et Echevins de la Ville de Bruxelles le 22 août 2002;

In situ : dans le périmètre faisant l'objet du permis d'urbanisme;

Contrat de Quartier Blyckaerts : le périmètre du contrat de quartier et le programme quadriennal de revitalisation approuvés par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 12 décembre 2002, en application de l'Ordonnance régionale du 7 octobre 1993 organique de la revitalisation des quartiers;

Art. 2. Voorwerp van onderhavig Protocol van Akkoord

Onderhavig protocol van akkoord heeft als voorwerp de bepaling van de rechten en de verplichtingen van de verschillende partijen met het oog op de uitvoering van de beslissing van de federale regering van 14 juni 2002, betreffende de ontwikkeling van de Leopold-Schumanwijk en het Samenwerkingsakkoord van 17 januari 2003 tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de Leopold-Schumanwijk.

Het is van toepassing op de perimenter opgenomen in het plan in bijlage 1.

Het heeft als doelstellingen :

- De globale opwaardering van de Leopold-Schumanwijk;
- De eliminatie van verwilderde terreinen en de renovatie van verwaarloosde gebouwen;
- De aanleg van nieuwe woonruimtes via nieuwe constructies of renovatiewerken om de gemengdheid van de wijk te bevorderen;
- De verbetering van de toegankelijkheid, het beheersen van de mobiliteit en de herkwalificatie van de verplaatsingsomstandigheden van de zachte transportmodi;
- De opwaardering van het imago van de vestiging van de Europese instellingen te Brussel;
- De bevestiging van de Europese aanwezigheid in de wijk en de creatie van nieuwe kantoren en nieuwe vergaderruimten voor de Europese instellingen;
- De goede organisatie van de veiligheid van personen en goederen tijdens de Europese Raden, rekening houdend met de eisen van de algemene mobiliteit en de toegankelijkheid van de wijk.

In deze vooruitzichten passen onder meer de volgende middelen :

- Het behoud van de residentiële bestemming van de bestaande woongebouwen (bewoond, leeg of met woonstructuur) binnen het kader van de voorschriften van het GBP en in het bijzonder van het algemene voorschrift 0.12;
- De geleidelijke invoering van de gemengdheid van functies (woonruimte, handelszaken, voorzieningen...) in het bijzonder in de administratieve zones en de sterk gemengde zones van het GBP;
- De aanleg van woonruimte door de bebouwing van niet-bebouwde terreinen, de renovatie van gebouwen en, indien mogelijk, de omvorming van kantoorruimte in woonruimte;
- De benadrukking van het bestaande architecturaal patrimonium;
- Een kwaliteitsvolle architectuur die de principes van duurzame ontwikkeling integreert;
- Het beroep op internationale architectuurwedstrijden voor de belangrijkste projecten;
- De heraanleg van de belangrijkste openbare ruimten, erop gericht voetgangers- en fietsverkeer te verbeteren, het openbaar vervoer te bevorderen, de snelheid van de automobiervoertuigen te verlagen, de automobielstromen te beheersen met respect voor de specialisatie van de hoofdstedelijke wegen, de boomaanplantingen en openbare verlichting te verbeteren en de wegbedekking te herkwalificeren.
- De verbetering van de efficiëntie van het openbaar vervoer en de ondergrondse omleiding van het doorgaand verkeer op het Schumanplein;
- De opstelling, binnen het kader van het GewOP en van het GBP, van een verkeersschema van de Ruimte Brussel Europa en van een verkeersplan voor de Leopoldwijk, rekening houdend met de nieuwe perimenter en de nieuwe functies;
- De oprichting van een ruimte voor Europa rond het Schumanplein;
- De heraanleg van het Leopoldpark en het Jubelpark;
- De ontwikkeling en het beheer van de vestiging van de Europese instellingen en van de eraan verbonden organen, binnen de wijk;
- Het in aanmerking nemen van de veiligheidseisen, zowel voor de omwonenden als voor de Europese instellingen en wie er werkt.

Art. 2. Objet du Présent Protocole d'Accord

Le présent protocole d'accord a pour objet de déterminer les droits et les obligations des différentes parties en vue de l'exécution de la décision du gouvernement fédéral du 14 juin 2002 relative au développement du Quartier Léopold-Schuman et de l'Accord de Coopération du 17 janvier 2003 entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale relatif au Quartier Léopold-Schuman.

Il s'applique au périmètre repris sur le plan en annexe 1.

Il a pour objectifs :

- La revalorisation globale du Quartier Léopold-Schuman;
- L'élimination des terrains à l'abandon et la rénovation des bâtiments désaffectés;
- La création de nouveaux espaces de logement par le biais de nouvelles constructions ou de travaux de rénovation afin de favoriser la mixité du quartier;
- L'amélioration de l'accessibilité, la maîtrise de la mobilité et la requalification des conditions de déplacement des modes doux;
- La revalorisation de l'image de l'implantation des institutions européennes à Bruxelles;
- La confirmation de la présence européenne dans le quartier et la création de nouveaux bureaux et de nouveaux espaces de réunion pour les institutions européennes.
- La bonne organisation de la sécurité des personnes et des biens durant les Conseils européens en tenant compte des impératifs de la mobilité générale et de l'accessibilité au quartier;

S'inscrivent dans ces perspectives notamment les moyens suivants :

- La préservation de la destination résidentielle des immeubles de logements existants (habités, vides ou à structure d'habitation) dans le respect des prescriptions du PRAS et notamment de la prescription générale 0.12;
- L'établissement progressif de la mixité de fonctions (logements, commerces, équipements, ...) en particulier dans les zones administratives et de forte mixité du PRAS;
- La création de logements par la construction des terrains non bâtis, la rénovation des immeubles et, si possible, la transformation de bureaux en logements;
- La mise en valeur du patrimoine architectural existant;
- Une architecture de qualité intégrant les principes du développement durable;
- Le recours aux concours internationaux d'architecture pour les projets les plus importants;
- Le réaménagement des principaux espaces publics qui visera à améliorer les cheminements piétons et cyclistes, à favoriser les transports en commun, à réduire la vitesse des véhicules automobiles, à maîtriser les flux automobiles dans le respect de la spécialisation des voiries métropolitaines, à améliorer les plantations d'arbres et l'éclairage public et à requalifier les revêtements de voiries.
- L'amélioration de l'efficacité des transports en communs et la déviation souterraine du trafic de transit au rond-point Schuman;
- La mise en place, dans le cadre du PRD et du PRAS, d'un schéma de circulation de l'Espace Bruxelles Europe et d'un plan de circulation du Quartier Léopold, en tenant compte du nouveau périmètre et des nouvelles fonctions;
- La création d'un espace pour l'Europe autour du rond-point Schuman;
- Le réaménagement des Parcs Léopold et du Cinquanteaire;
- Le développement et la gestion de l'implantation des institutions européennes, et des organes qui sont liés à celles-ci, au sein du quartier;
- La prise en compte des impératifs de sécurité, tant pour les riverains que pour les institutions européennes et les personnes qui y travaillent.

HOOFDSTUK II. — Verplichtingen van de Federale Staat

Art. 3. Voor wat het huizenblok Van Maerlant betreft, verbindt de Federale Staat zich ertoe om, naast de verbintenissen opgenomen in het Samenwerkingsakkoord van 2003, op onroerend vlak :

a. In samenwerking met het Gewest en met de Stad Brussel, binnen een termijn van zes maand vanaf de ondertekening van onderhavig akkoord, een bestek op te stellen met het oog op de verkoop van het blok Van Maerlant, met overname van de 8.000 m² woonruimte voorzien langs de Etterbeeksesteenweg en de overheveling in de "openbare dienstzone" van het BBP 60-13 van dit blok enerzijds de 9.300 m² woonruimte voorzien op de verdiepingen 3 tot 8 van blok C van het Résidence Palace en, anderzijds, de 1.400 m² woonruimte voorzien in het BBP naast het Justus Lipsius II-gebouw. Het bestek zal in het bijzonder de volgende verplichtingen omvatten :

De stedenbouwkundige vergunning indienen overeenkomstig het bestek binnen een termijn van maximaal twaalf maand vanaf de verkoopakte;

De ruwbouw op betekenisvolle wijze aanvangen binnen een termijn van maximaal twaalf maand na de aflevering van de stedenbouwkundige vergunning;

De werf beëindigen binnen een termijn van drie jaar na de aanvang van de ruwbouw.

b. Krachtens het Samenwerkingsakkoord van 1990, over te gaan tot het te koop aanbieden binnen een termijn van drie maand vanaf de goedkeuring van het bestek.

c. In de verkoopakte,

De formuleringen van onderhavig akkoord en het bestek in bijlage op te nemen;

Een ontbindend beding te voorzien dat de verkoop annuleert zonder schadeloosstelling, wanneer alle verplichtingen van de verkoopakte niet gerespecteerd zouden zijn.

d. Binnen een termijn van twee maand vanaf de vaststelling van overtreding van de verplichtingen van de verkoopakte, het ontbindende beding dat de verkoop annuleert toe te passen.

e. Indien de verkoop wordt geannuleerd, onmiddellijk over te gaan tot het opnieuw te koop stellen. De formuleringen van onderhavig akkoord zullen in bijlage worden gevoegd bij de nieuwe verkoopakte.

Art. 4. De Federale Staat verbindt zich ertoe om geen parkeerterrein te vragen voor de uitbreidingen die zullen worden verricht door de Raad van Europese ministers en, indien nodig, de verbindingen (voetgangerstunnel...) aan te leggen tussen deze uitbreidingen en de parking van de Justus Lipsius. Deze verbintenis zal worden opgelegd wanneer de gebouwen worden overgelaten aan derden.

Art. 5. Inzake openbare ruimten, naast haar verbintenissen opgenomen in het Samenwerkingsakkoord van 2003, verbindt de Federale Staat zich ertoe om, in functie van de beschikbare middelen en van een overeenkomst in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 1993, de heraanleg van de openbare ruimten van de wijk Leopold-Schuman te financieren. Deze heraanleg zal onder meer en na een internationale conceptwedstrijd een "ruimte voor Europa" omvatten op het Schumanplein en omgeving door het ondergronds brengen van de verkeersstroom die momenteel bovengronds verloopt aan dit plein. Daarbij zal worden gewaakt over de bescherming van woonzones. De heraanleg houdt ook de uitvoering in van een studie voor het Lichtplan voor de hele wijk.

Art. 6. Inzake voorzieningen, verbindt de Federale Staat zich ertoe om in de onderhandeling van het beheerscontract van de NMBS het onderhoud en de verbetering te integreren van een nationale en gewestelijke dienstverlening (IC, IR, GEN) voor de stations Luxemburg en Schuman, in het bijzonder binnen het kader van het Samenwerkingsakkoord van 2001.

CHAPITRE II. — Obligations de l'Etat fédéral

Art. 3. En ce qui concerne l'îlot Van Maerlant, outre ses engagements inclus dans l'Accord de Coopération de 2003, l'Etat Fédéral s'engage, en matière immobilière, à :

a. Rédiger, en collaboration avec la Région et la Ville de Bruxelles, dans un délai de six mois à partir de la signature du présent accord, un cahier des charges en vue de la vente de l'îlot Van Maerlant, reprenant les 8.000m² de logement prévus le long de la chaussée d'Etterbeek tout en transférant dans la "zone de services publics" du PPAS 60-13 de cet îlot, d'une part les 9.300 m² de logement prévus aux étages 3 à 8 du bloc C du Résidence Palace et d'autre part, les 1.400m² de logement prévus au PPAS à côté du Juste Lipse II. Le cahier des charges contiendra notamment les obligations suivantes :

Introduire le permis d'urbanisme conforme au cahier des charges dans un délai de douze mois au maximum à partir de l'acte de vente;

Entamer le gros œuvre de manière significative dans un délai de douze mois au maximum après la délivrance du permis d'urbanisme;

Terminer le chantier dans un délai de trois ans à partir du début du gros oeuvre.

b. En vertu de l'Accord de coopération de 1990, procéder à la mise en vente dans un délai de trois mois à partir de l'approbation du cahier des charges.

c. Dans l'acte de vente,

Annexer les termes du présent accord et le cahier des charges;

Prévoir une clause résolutoire annulant la vente sans indemnité, dans le cas où toutes les obligations de l'acte de vente ne seraient pas respectées.

d. Appliquer, dans un délai de deux mois à partir du constat de non-respect des obligations de l'acte de vente, la clause résolutoire annulant la vente.

e. Dans l'hypothèse où la vente est annulée, entamer immédiatement la remise en vente. Les termes du présent accord seront annexés au nouvel acte de vente.

Art. 4. L'Etat Fédéral s'engage à ne pas demander de surface parking pour les extensions qui seront réalisées par le Conseil des ministres européens et, si nécessaire, à créer des liens (tunnel piétons...) entre lesdites extensions et le parking du Juste Lipse. Cet engagement sera imposé en cas de cession des bâtiments à un tiers.

Art. 5. En matière d'espaces publics, outre ses engagements inclus dans l'Accord de Coopération de 2003, l'Etat Fédéral s'engage, en fonction des moyens disponibles et d'un accord dans le cadre de l'accord de coopération, de 1993, à financer le réaménagement des espaces publics du Quartier Léopold-Schuman. Ce réaménagement comprendra, entre autres et après un concours international d'idées, un "espace pour l'Europe" au rond-point Schuman et ses abords par la mise en sous-terrain des flux de circulation passant actuellement en surface au niveau de ce rond-point, tout en veillant à protéger les zones d'habitation, ainsi que la réalisation d'une étude de Plan Lumière pour l'ensemble de ce quartier.

Art. 6. En matière d'équipements, l'Etat fédéral s'engage à intégrer dans la négociation du contrat de gestion de la SNCB le maintien et l'amélioration d'un service national et régional (IC, IR, RER) aux gares Luxembourg et Schuman, notamment dans le respect de l'Accord de coopération de 2001.

HOOFDSTUK III

Verplichtingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Art. 7. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verbindt zich ertoe om binnen een termijn van twee jaar het Richtschema betreffende de hefboomzone nr.7 aan te nemen. Het Richtschema beschrijft uitvoerig :

— De specifieke maatregelen tot bevordering van renovatie of aanleg van woonruimte;

— De spreiding in de tijd van de aanlegmaatregelen verbonden aan de renovatie- of ontwikkelingsprojecten;

— Het type activiteiten verbonden aan andere functies die bevoorrecht zijn in de zone en hun lokalisatie;

— De te treffen maatregelen inzake aanleg van openbare ruimten en verfraaiing;

— De bepaling van projecten van collectieve voorzieningen of infrastructuur en hun omvang;

— De aan te leggen transportverbindingen, de bepaling van de hiërarchie van de wegen en de eraan toe te kennen modaliteiten;

— De openbare interventiemodi (geïntegreerde programma's, premies, specifieke incentives) die de harmonieuze ontwikkeling van de zone dienen te waarborgen.

Teneinde het luik "mobiliteit" van dit Richtschema te implementeren, verbindt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich ertoe de opvolging van een Richtschema mobiliteit te bevelen, te implementeren en te verzekeren voor de perimeter van onderhavig akkoord. Dit zal gebeuren in nauwe samenwerking met de Stad Brussel en de Gemeenten Elsene en Etterbeek, om vervolgens deze entiteiten toe te laten op een gecoördineerde manier en binnen een termijn van twee jaar vanaf de goedkeuring van het Richtschema mobiliteit, de weerhouden principes te vertalen in hun gemeentelijke plannen inzake mobiliteit, verkeer en parkeerbeleid.

Art. 8. Naast haar verbintenissen vervat in het Samenwerkingsakkoord van 2003 en in de Conventie van 2002, verbindt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich ertoe, voor wat de gemengdheid van de functies betreft en in toepassing van het besluit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 12 juni 2003 betreffende de stedenbouwkundige lasten, om :

— Op het grondgebied van de Stad Brussel, bij het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen voor kantooroppervlakken, het principe toe te passen van de stedenbouwkundige lasten zoals voorzien in het besluit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 12 juni 2003. Deze stedenbouwkundige lasten zullen in situ of in de nabijheid worden opgelegd;

— Op het grondgebied van de Stad Brussel, bij het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen voor kantooroppervlakken, de stedenbouwkundige lasten zoals voorzien in het besluit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 12 juni 2003, en ze in hoofdzaak toe te kennen aan woonruimte en collectieve voorzieningen in de wijk;

— Binnen de administratieve zone van het GBP, de vernieling of volledige of gedeeltelijke wijziging van het gebruik of van de bestemming van woonruimte of van een terrein waarvan de laatste wettelijke toewijzing woonruimte is, slechts toe te staan op voorwaarde dat minstens een zelfde woonoppervlakte wordt behouden in situ of in de nabijheid;

— Bij het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen voor kantooroppervlakken de voorkeur te geven aan bedrijvige gelijkvloerse verdiepingen, prioritair toegewezen aan handels- en horecafuncties, en eventueel aan voorzieningen van collectief nut.

Art. 9. Naast haar verbintenissen vervat in het Samenwerkingsakkoord van 2003 en in de Conventie van 2002, verbindt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich ertoe, inzake vastgoed :

1. Voor wat de terreinen aan de Etterbeeksesteenweg betreft, op de twee straathoeken met de Pascalestraat en het terrein aan de Etterbeeksesteenweg op de hoek met de Lalaingstraat,

a. Een nieuwe rooilijn goed te keuren voor de Etterbeeksesteenweg tussen de Van Maerlantstraat en de Jacques de Lalaingstraat;

b. Teneinde woonruimte aan te leggen, binnen de kortste termijnen, een bestek op te stellen met het oog op de verkoop. Dit bestek zal voor advies worden voorgelegd aan de Stad Brussel;

CHAPITRE III. — *Obligations de la Région de Bruxelles-Capitale*

Art. 7. La Région de Bruxelles-capitale s'engage à adopter dans un délai de deux ans le Schéma directeur de la zone levier n° 7. Le Schéma directeur détaillera :

— Les mesures spécifiques visant à encourager la rénovation ou la création de logements;

— Le phasage dans le temps des mesures d'aménagement liées aux projets de rénovation ou de développement;

— Le type d'activités liées à d'autres fonctions qui sont privilégiées sur la zone et leur localisation;

— Les mesures à prendre en termes d'aménagement des espaces publics et d'embellissement;

— La définition des projets d'équipements collectifs ou des infrastructures ainsi que leur ampleur;

— Les liaisons de transport à créer, la définition de la hiérarchie des voiries et des modalités qui doivent leur être affectées;

— Les modes d'intervention publique (programmes intégrés, primes, outils incitatifs spécifiques) qui doivent garantir le développement harmonieux de la zone.

Afin de mettre en oeuvre le volet «mobilité» de ce Schéma directeur, la Région de Bruxelles-Capitale s'engage à commander, mettre en place et assurer le suivi d'un Schéma directeur de mobilité pour le périmètre du présent accord. Ceci se fera en étroite collaboration avec la Ville de Bruxelles et les Communes d'Ixelles et d'Etterbeek, afin de permettre ensuite à ces entités locales de traduire de manière coordonnée, dans un délai de deux ans à partir de l'approbation du Schéma directeur de mobilité, les principes retenues dans leurs plans communaux de mobilité, de circulation et de stationnement.

Art. 8. Outre ses engagements inclus dans l'Accord de Coopération de 2003 et dans la Convention de 2002, la Région de Bruxelles-Capitale s'engage, en matière de mixité des fonctions et en application de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 12 juin 2003 relative aux charges d'urbanisme, à :

— Appliquer, sur le territoire de la Ville de Bruxelles, lors de la délivrance de permis d'urbanisme pour des surfaces de bureaux, les charges d'urbanisme telles que prévues par l'arrêté du gouvernement de la région de Bruxelles capitale du 12 juin 2003. Ces charges d'urbanisme seront imposées in situ ou à proximité;

— Appliquer, sur le territoire de la Commune d'Ixelles, lors de la délivrance de permis d'urbanisme pour des surfaces de bureaux, les charges d'urbanisme telles que prévues par l'arrêté du gouvernement de la région de Bruxelles Capitale du 12 juin 2003 et les affecter, principalement à du logement et des équipements collectifs de quartier;

— Dans la zone administrative du PRAS, n'autoriser la démolition ou la modification totale ou partielle de l'utilisation ou de la destination d'un logement ou d'un site dont la dernière affectation légale est du logement qu'à la condition de maintenir au moins la même superficie de logement in situ ou à proximité, et cela indépendamment de la perception des charges d'urbanisme.

— Privilégier, lors de la délivrance de permis d'urbanisme pour des surfaces de bureau, des rez-de-chaussée animés, affectés prioritairement aux fonctions commerciales et horeca, et éventuellement d'équipement d'intérêt collectif.

Art. 9. Outre ses engagements inclus dans l'Accord de Coopération de 2003 et dans la Convention de 2002, la Région de Bruxelles-Capitale s'engage, en matière immobilière, à :

1. En ce qui concerne les terrains chaussée d'Etterbeek, aux deux angles de la rue de Pascale et le terrain chaussée d'Etterbeek à l'angle de la rue de Lalaing,

a. Approuver un nouvel alignement pour la Chaussée d'Etterbeek entre la rue Van Maerlant et la rue Jacques de Lalaing;

b. Rédiger, afin de réaliser des logements, dans les meilleurs délais, un cahier des charges en vue de la vente. Ce cahier des charges sera soumis à l'avis de la Ville de Bruxelles;

c. Binnen een termijn van drie maand vanaf de goedkeuring van de nieuwe rooilijn over te gaan tot de verkoop;

d. In de verkoopakte,

— De bepalingen van onderhavig akkoord en het bestek in bijlage op te nemen,

— Een ontbindend beding te voorzien dat de verkoop annuleert zonder schadeloosstelling, wanneer alle verplichtingen van de verkoopakte niet zouden worden nageleefd;

e. Binnen een termijn van twee maand vanaf de vaststelling van de overtreding van de verplichtingen van de verkoopakte, het ontbindend beding dat de verkoop annuleert toe te passen;

f. Indien de verkoop wordt geannuleerd, binnen een termijn van drie maand over te gaan tot het opnieuw te koop stellen. De formuleringen van onderhavig akkoord zullen in bijlage worden gevoegd bij de nieuwe verkoopakte.

2. Voor wat het terrein betreft op de hoek van de Etterbeeksesteenweg en de Belliardstraat,

a. Binnen de kortste termijn een bestek op te stellen met het oog op de verkoop. Dit bestek, dat een besteding zal voorzien overeenkomstig het BBP in voorbereiding, zal voor advies worden voorgelegd aan de Gemeente Etterbeek;

b. Binnen een termijn van drie maand vanaf de goedkeuring van het verkoopbestek over te gaan tot het te koop stellen;

c. In de verkoopakte,

— De bepalingen van onderhavig akkoord en het bestek in bijlage te voegen;

— Een ontbindend beding te voorzien dat de verkoop annuleert zonder schadeloosstelling, wanneer alle verplichtingen van de verkoopakte niet zouden worden nageleefd;

d. Binnen een termijn van twee maand vanaf de vaststelling van de overtreding van de verplichtingen van de verkoopakte, het ontbindend beding dat de verkoop annuleert toe te passen;

e. Indien de verkoop wordt geannuleerd, binnen de kortste termijnen over te gaan tot het opnieuw te koop stellen, binnen een termijn van drie maand vanaf de datum van ontbinding van de eerste verkoop. De formuleringen van onderhavig akkoord zullen in bijlage worden gevoegd bij de nieuwe verkoopakte.

3. Voor wat het huizenblok Van Maerlant betreft, in de verkoopakte van het blok, afstand te doen van haar oppervlakterecht.

Art. 10. Naast haar verbintenissen vervat in het Samenwerkingsakkoord van 2003 en in de Conventie van 2002, verbindt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich ertoe, inzake openbare ruimten en mobiliteit :

— De Voetgangersdreef van het Europees Parlement aan te leggen en te beheren, binnen een termijn verenigbaar met het einde van de aanliggende werven, overeenkomstig het statuut van voor iedereen toegankelijke openbare ruimte, met inbegrip van de voorzieningen van nut voor het houden van evenementen en de installatie van lichte recreatievoorzieningen. Daartoe zal het Gewest zich inspireren op de internationale aanlegwedstrijd voor de gebruikersvriendelijke, multifunctionele en culturele verbetering van de dreef, opgestart door de Koning Boudewijnstichting.

— Prioritair en in functie van de beschikbare middelen voor de jaren 2004 - 2006, binnen een termijn van drie jaar vanaf de ondertekening van onderhavig akkoord, de as Kroonlaan - Troonstraat aan te leggen, teneinde er de levensomstandigheden langs een bewoonde stedelijke laan te verbeteren, de rol van toegang tot het Europees Parlement te versterken met gewestelijk openbaar vervoer en het voetganger- en fietsverkeer te beveiligen;

— Binnen een termijn van twee jaar vanaf de ondertekening van onderhavig akkoord, het gedeelte van de Steenweg op Waver dat zich in de perimeter van onderhavig akkoord bevindt aan te leggen, in de mate waarin deze weg de ruggengraat vormt van het Wijkcontract Blyckaerts;

c. Procéder à la mise en vente, dans un délai de trois mois à partir de l'approbation du nouvel alignement.

d. Dans l'acte de vente,

— Annexer les termes du présent accord et le cahier des charges;

— Prévoir une clause résolutoire annulant la vente sans indemnité, dans le cas où toutes les obligations de l'acte de vente ne seraient pas respectées.

e. Appliquer, dans un délai de deux mois à partir du constat de non-respect des obligations de l'acte de vente, la clause résolutoire annulant la vente;

f. Dans l'hypothèse où la vente est annulée, entamer dans un délai de trois mois la remise en vente. Les termes du présent accord seront annexés au nouvel acte de vente.

2. En ce qui concerne le terrain d'angle chaussée d'Etterbeek/rue Belliard,

a. Rédiger, dans les meilleurs délais, un cahier des charges en vue de la vente. Ce cahier des charges, qui prévoira une affectation conforme au PPAS en préparation, sera soumis à l'avis de la Commune d'Etterbeek;

b. Procéder à la mise en vente dans un délai de trois mois à partir de l'approbation du cahier des charges de vente.

c. Dans l'acte de vente,

— Annexer les termes du présent accord et le cahier des charges;

— Prévoir une clause résolutoire annulant la vente sans indemnité, dans le cas où toutes les obligations de l'acte de vente ne seraient pas respectées.

d. Appliquer, dans un délai de deux mois à partir du constat de non-respect des obligations de l'acte de vente, la clause résolutoire annulant la vente;

e. Dans l'hypothèse où la vente est annulée, entamer dans les meilleurs délais la mise en vente, dans un délai de trois mois à partir de la date de résolution de la première vente. Les termes du présent accord seront annexés au nouvel acte de vente.

3. En ce qui concerne l'îlot Van Maerlant, renoncer, dans l'acte de vente de l'îlot, à son droit de superficie.

Art. 10. Outre ses engagements inclus dans l'Accord de Coopération de 2003 et dans la Convention de 2002, la Région de Bruxelles-Capitale s'engage, en matière d'espace public et de mobilité, à :

— Aménager et gérer le Mail piéton du Parlement européen, dans un délai compatible avec la fin des chantiers riverains, conformément à son statut d'espace public accessible à tous, en ce compris les équipements utiles à la tenue d'événements et à l'installation d'équipements légers de loisir. Pour ce faire, la Région s'inspirera du concours international d'aménagement pour l'amélioration conviviale, multifonctionnelle et culturelle du Mail, lancé par la Fondation Roi Baudouin.

— Aménager, prioritairement et en fonction des budgets disponibles pour les années 2004 - 2006, dans un délai de trois ans à partir de la signature du présent accord, l'axe avenue de la Couronne - rue du Trône afin d'y améliorer les conditions de vie le long d'un boulevard urbain habité, de renforcer son rôle d'accès au Parlement européen par les transports en commun régionaux et de sécuriser les déplacements piétons et cyclistes;

— Aménager, dans un délai de deux ans à partir de la signature du présent accord, le tronçon de la chaussée de Wavre se trouvant dans le périmètre du présent accord, dans la mesure où cette voirie constitue l'épine dorsale du Contrat de Quartier Blyckaerts;

Art. 11. Ten slotte verbindt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich ertoe :

— Mee te werken aan de uitwerking van het bestek voor de aanpassing van het huizenblok Van Maerlant (cfr. art. 3.1.a.);

— Het opstellen te subsidiëren van de nieuwe gemeentelijke Bijzondere Bestemmingsplannen binnen de perimeter van onderhavig akkoord, met het percentage dat overeenstemt met het BBP van gewestelijk belang;

— Zich binnen de wettelijke termijnen uit te spreken over de door de Gemeenten herziene of aangenomen plannen (Bijzonder Bestemmingsplan, rooilijnplannen) met het oog op de implementatie van het Richtschema van de zone nr. 7 van de Europese wijk;

— Elke aanvraag van stedenbouwkundige of milieuvergunning betreffende de woonoppervlakten te verlenen of te weigeren binnen de wettelijke termijnen;

— Zich binnen de wettelijke termijnen uit te spreken over de herziening van het BBP zoals voorzien bij art. 13, i;

— De verlenging van de lijnen 39 en 44 naar het Schumanplein te bestuderen.

HOOFDSTUK IV. — *Verplichtingen van de Gemeenten*

Art. 12. De drie bij onderhavig akkoord betrokken Gemeenten verbinden zich ertoe :

— Alle regelgevende middelen waarover zij beschikken te benutten om daadwerkelijk de functies uit te werken die toelaten de gemengdheid van de wijk (woonruimte, handelszaken, voorzieningen...) te versterken en dit zowel tijdens de bepaling van de stedenbouwkundige lasten die van hen afhangen als bij het onderzoek van de aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen;

— Binnen de administratieve zone van het GBP, de vernieling of volledige of gedeeltelijke wijziging van het gebruik of van de bestemming van woonruimte of van een terrein waarvan de laatste wettelijke toewijzing woonruimte is, slechts toe te staan op voorwaarde dat minstens een zelfde woonoppervlakte wordt behouden in situ of in de nabijheid, en dat onafhankelijk van de opvatting van de stedenbouwkundige lasten;

— Zich binnen de vier maanden na het indienen uit te spreken over elke aanvraag van stedenbouwkundige of milieuvergunning betreffende woonoppervlakten;

— Actief het onderhoud en de netheid van openbare ruimten, van wegen en straten in de wijk Leopold-Schuman te bevorderen;

— De bewegwijzering in de Europese wijk te verbeteren;

— In nauwe samenwerking met het Gewest en binnen een termijn van twee jaar vanaf de goedkeuring van het Richtschema, het Richtschema te vertalen in een gemeentelijk plan inzake mobiliteit, verkeer en parkeerbeleid voor de wijk Leopold-Schuman;

— Inzake veiligheid, een gemeenschappelijke sokkel van maatregelen te bepalen die erop gericht zijn tijdens de Europese raden de toegankelijkheid tot de Europese wijk te waarborgen voor de bewoners, de gebruikers van het openbaar vervoer en de bezoekers.

Art. 13. Verder verbindt de Stad Brussel zich er toe :

a. Het principe van de stedenbouwkundige lasten toe te passen volgens de Aanbevelingen van 2002. De stedenbouwkundige lasten zullen in situ worden opgelegd;

b. Een nieuwe rooilijn uit te werken voor de Etterbeeksesteenweg, tussen de Van Maerlantstraat en de Jacques de Lalaignstraat, binnen een termijn van drie maand vanaf de ondertekening van onderhavig akkoord;

c. Mee te werken aan de uitwerking van de bestekken vermeld in art. 4.1.a., 9.1.a., 9.2.a. en 9.3.a.;

d. Krachtens de Stedenbouwkundige vergunning van de Lex 2000, toe te zien op de aanleg van de erin opgelegde woonoppervlakte (11.714 m²), binnen de termijnen vastgelegd in de stedenbouwkundige vergunning;

Art. 11. La Région de Bruxelles-Capitale s'engage enfin à :

— Collaborer à l'élaboration du cahier des charges pour la reconversion de l'îlot Van Maerlant (cfr. art. 3.1.a.);

— Subsidier l'établissement des nouveaux Plans particuliers d'affectation du sol communaux situés dans le périmètre du présent accord, avec le taux correspondant aux PPAS d'intérêt régional;

— Se prononcer dans les délais légaux sur les plans révisés ou adoptés par les Communes (Plan particulier d'affectation du sol, plans d'alignement) en vue de mettre en œuvre le Schéma directeur de la zone n° 7 du Quartier européen;

— Délivrer ou refuser toute demande de permis d'urbanisme et/ou d'environnement concernant des surfaces de logement dans les délais légaux;

— Se prononcer dans les délais légaux sur la révision du PPAS tel que prévu à l'art. 13, i;

— Etudier la prolongation des lignes 39 et 44 vers le rond-point Schuman.

CHAPITRE IV. — *Obligations des Communes*

Art. 12. Les trois Communes concernées par le présent accord s'engagent à :

— Utiliser tous les moyens réglementaires dont elles disposent pour développer effectivement les fonctions permettant de renforcer la mixité du quartier (logement, commerce, équipement...) et ceci tant lors de la détermination des charges d'urbanisme qui dépendent d'elles que lors de l'instruction des demandes de permis d'urbanisme;

— Dans la zone administrative du PRAS, n'autoriser la démolition ou la modification totale ou partielle de l'utilisation ou de la destination d'un logement ou d'un site dont la dernière affectation légale est du logement qu'à la condition de maintenir au moins la même superficie de logement in situ ou à proximité, et cela indépendamment de la perception des charges d'urbanisme;

— Se prononcer sur toute demande de permis d'urbanisme et/ou d'environnement concernant des surfaces de logement dans les quatre mois de leur introduction;

— Promouvoir activement l'entretien et la propreté des espaces publics, des voiries et des rues dans le Quartier Schuman-Léopold;

— Améliorer la signalisation dans le Quartier européen;

— Traduire le Schéma directeur, en étroite collaboration avec la Région et dans un délai de deux ans à partir de l'approbation du schéma directeur, en un plan communal de mobilité, de circulation et de stationnement pour le Quartier Léopold-Schuman.

— En matière de sécurité, définir un socle commun de mesures visant à garantir une accessibilité au Quartier européen durant les Conseils européens pour les riverains, les usagers des transports en commun, et les visiteurs.

Art. 13. La Ville de Bruxelles s'engage en outre à :

a. Appliquer le principe des charges d'urbanisme selon les Recommandations de 2002. Les charges d'urbanisme seront imposées in situ;

b. Etablir un nouvel alignement pour la chaussée d'Etterbeek, entre la rue Van Maerlant et la rue Jacques de Lalaign, dans un délai de trois mois à partir de la signature du présent accord;

c. Collaborer à l'élaboration des cahiers des charges stipulés à l'art. 4.1.a., 9.1.a., 9.2.a. et 9.3.a.;

d. En vertu du Permis d'urbanisme du Lex 2000, veiller à la réalisation, dans les délais fixés dans le Permis d'Urbanisme, des surfaces de logement (11.714 m²) y imposées;

e. Alle middelen die zij ter beschikking heeft in te zetten bij de privé-sector te zorgen voor :

- De heraanleg van braakliggende terreinen in de Europese wijk;
- De renovatie van verwaarloosde gebouwen in de Europese wijk;

f. Binnen een termijn van zes maand vanaf de ondertekening van onderhavig akkoord, aanbevelingen goed te keuren in de geest van de Aanbevelingen van 1997 en de aanvragen van stedenbouwkundige vergunning te onderzoeken op basis van deze aanbevelingen;

g. Het BBP van het huizenblok Van Maerlant te herzien binnen de kortste termijn;

h. Indien nodig het BBP van terrein 60-12 te herzien, om de haalbaarheid van een garage voor 25 bussen onder het blok Comines-Froissart te waarborgen;

i. In nauwe samenwerking met het Gewest en binnen een termijn van twee jaar vanaf de goedkeuring van het Richtschema mobiliteit, een gemeentelijk plan op te stellen inzake mobiliteit, verkeer en parkeerbeleid voor de wijk Leopold-Schuman.

Art. 14. Onverminderd haar verplichtingen bepaald in de Conventie van 2002, verbindt de Gemeente Elsene zich er verder toe :

— Binnen een termijn van vier maand vanaf de ondertekening van onderhavig akkoord, een Richtplan voor de aanleg en het beheer van het plaatselijke wegennetwerk van de Gemeente te verwezenlijken, wat toelaat zones 30 in te voeren, naast bebouwde kommen en voetgangerszones;

— In nauwe samenwerking met het Gewest en binnen een termijn van twee jaar vanaf de goedkeuring van het Richtschema mobiliteit, een gemeentelijk plan op te stellen inzake mobiliteit, verkeer en parkeerbeleid voor de wijk Leopold-Schuman;

— Binnen een termijn van twee jaar vanaf de ondertekening van onderhavig akkoord de goedkeuringsprocedure op te starten van één of meerdere BBP's voor de blokken 1, 3, 4, 5, 6, 29 en 41. De hoofddoelstelling van de BBP of BBP's zal erin bestaan woonruimte en kleinhandel te beschermen.

Art. 15. Verder verbindt de Gemeente Etterbeek zich ertoe :

— Het ontwerp van Bijzonder Bestedingsplan van het blok 533 binnen de kortste termijn goed te keuren;

— Haar onverdeelde kavel op de hoek van de Etterbeeksesteenweg en de Belliardstraat te verkopen aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

— Mee te werken aan de uitwerking van het bestek vermeld in art. 9.3.a.;

— In nauwe samenwerking met het Gewest en binnen een termijn van twee jaar vanaf de goedkeuring van het Richtschema mobiliteit, een gemeentelijk plan inzake mobiliteit, verkeer en parkeerbeleid op te stellen voor de wijk Jourdan.

HOOFDSTUK V. — *Opvolging*

Art. 16. De opvolging van onderhavig akkoord en van alle beslissingen genomen in het kader van de ontwikkeling van de wijk Leopold-Schuman zal worden verzekerd door de werkgroep opgericht in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 2003.

e. Mettre en œuvre tous les moyens qui sont à sa disposition pour susciter auprès du secteur privé :

- La reconstruction des terrains vagues dans le Quartier européen;
- La rénovation des bâtiments à l'abandon dans le Quartier européen.

f. Approuver, dans un délai de six mois à partir de la signature du présent accord, des recommandations dans l'esprit des Recommandations de 1997 et instruire les demandes de permis d'urbanisme sur base de ces recommandations;

g. Réviser le PPAS de l'îlot Van Maerlant dans les meilleurs délais;

h. Réviser, si nécessaire, le PPAS du sol 60-12, afin de garantir la faisabilité d'un garage pour 25 autocars sous l'îlot Comines-Froissart;

i. Etablir, en étroite collaboration avec la Région et dans un délai de deux ans à partir de l'approbation du schéma directeur de mobilité, un plan communal de mobilité, de circulation et de stationnement pour le Quartier Léopold-Schuman.

Art. 14. Sans préjudice de ses obligations déterminées dans la Convention de 2002, la Commune d'Ixelles s'engage en outre à :

— Réaliser, dans un délai de quatre mois à partir de la signature du présent accord, un Plan directeur d'aménagement et de gestion du réseau local des voiries de la Commune, permettant la mise en oeuvre de zones 30, zones résidentielles et piétonnes;

— Etablir, en étroite collaboration avec la Région et dans un délai de deux ans à partir de l'approbation du schéma directeur de mobilité, un plan communal de mobilité, de circulation et de stationnement pour le Quartier Léopold-Schuman;

— Lancer la procédure d'adoption, dans un délai de deux ans à partir de la signature du présent accord, d'un ou de plusieurs PPAS sur les îlots 1, 3, 4, 5, 6, 29 et 41. L'objectif principal du ou des PPAS sera de protéger le logement et le petit commerce.

Art. 15. La Commune d'Etterbeek s'engage en outre à :

— Approuver le projet de Plan particulier d'affectation du sol du bloc 533 dans les meilleurs délais;

— Vendre sa parcelle indivise à l'angle de la chaussée d'Etterbeek et de la rue Belliard à la Région de Bruxelles-Capitale;

— Collaborer à l'élaboration du cahier des charges stipulé à l'art. 9.3.a.;

— Etablir, en étroite collaboration avec la Région et dans un délai de deux ans à partir de l'approbation du schéma directeur de mobilité, un plan communal de mobilité, de circulation et de stationnement pour le Quartier Jourdan.

CHAPITRE V. — *Suivi*

Art. 16. Le suivi du présent accord et de l'ensemble des décisions prises dans le cadre du développement du Quartier Léopold-Schuman sera assuré par le groupe de travail créé dans le cadre de l'Accord de Coopération de 2003.

De werkgroep zal voor het eerst samenkomen binnen een termijn van twee maand vanaf de ondertekening van onderhavig akkoord.

Gedaan te Brussel op 27 maart 2006 in vijf originele exemplaren in het Frans en in het Nederlands

Voor de federale Staat :

G. VERHOFSTADT
Eerste Minister

Mevr. L. ONKELINX
Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie

D. REYNDERS
Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën

Mevr. F. VAN DEN BOSSCHE
Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting

B. TUYBENS
Staatssecretaris voor Overheidsbedrijven,
toegevoegd aan de Minister van Begroting

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest :

C. PICQUE

Minister-Voorzitter, belast met de Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing, Huisvesting, Openbare Netheid en Ontwikkelingssamenwerking

Mevr. E. HUYTEBROECK
Minister van Leefmilieu, Energie, Waterbeleid,
Renovatiepremies en Groenvoorzieningen

B. CEREXHE
Minister van Tewerkstelling, Economie, Wetenschappelijk onderzoek,
Brandbestrijding en Dringende medische hulp

G. VANHENGEL
Minister van Financiën, Begroting,
Externe Betrekkingen en Informatica

P. SMET
Minister van Mobiliteit en Openbare Werken

F. DUPUIS
Staatssecretaris voor Huisvesting en Stedenbouw

B. GROUWELS
Staatssecretaris voor Ambtenarenzaken, Gelijke kansenbeleid
en de Haven van Brussel

E. KIR
Staatssecretaris voor Openbare Netheid,
Monumenten en Landschappen

Voor de Stad Brussel :

F. THIELEMANS
Burgemeester

H. SIMONS
Eerste Schepen, Schepen van Urbanisme

M. FRERE
Gemeentesecretaris

Voor de Gemeente Elsene :

W. DECOURTY
Burgemeester

A. ALBISHARI
Schepen van Urbanisme, van Stedenbouw, Leefmilieu,
Mobiliteit en van de Overlegcommissie

J. GOOVAERTS
Gemeentesecretaris

Voor de Gemeente Etterbeek :

V. DE WOLF
Burgemeester

Schepen van Stedenbouw, van het Erfgoed en van de Bibliotheken

C. DEBATY
Gemeentesecretaris

Le groupe de travail se réunira pour la première fois dans un délai de deux mois à partir de la signature du présent accord.

Fait à Bruxelles, le 27 mars 2006 en cinq exemplaires originaux en français et en néerlandais

Pour l'Etat fédéral :

G. VERHOFSTADT
Premier Ministre

Mme L. ONKELINX
Vice-Première Ministre et Ministre de la Justice

D. REYNDERS
Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances

Mme F. VAN DEN BOSSCHE
Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget

B. TUYBENS
Secrétaire d'Etat aux Entreprises publiques,
adjoint au Ministre du Budget

Pour la Région de Bruxelles-Capitale :

C. PICQUE

Ministre-Président, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine, du Logement, de la Propreté publique et de la Coopération au Développement

Mme E. HUYTEBROECK
Ministre de l'Environnement, de l'Energie, de la Politique l'eau,
des Primes à la Rénovation et des Espaces verts

B. CEREXHE
Ministre de l'Emploi, de l'Economie, de la Recherche scientifique,
de la lutte contre l'incendie et l'Aide médicale urgente

G. VANHENGEL
Ministre des Finances, du Budget, des Relations extérieures
et de l'Informatique

P. SMET
Ministre de la Mobilité et des Travaux publics

Mme F. DUPUIS
Secrétaire d'Etat chargée du Logement et de l'Urbanisme

B. GROUWELS
Secrétaire d'Etat chargé de la Fonction publique,
de l'Egalité des chances et du Port de Bruxelles

E. KIR
Secrétaire d'Etat chargé de la Propreté publique,
des Monuments et Sites

Pour la Ville de Bruxelles :

F. THIELEMANS
Le Bourgmestre

H. SIMONS
Le Premier Echevin, Echevin de l'Urbanisme

M. FRERE
Le Secrétaire communal

Pour la Commune d'Ixelles :

W. DECOURTY
Le Bourgmestre

A. ALBISHARI
Echevin de l'Urbanisme, de l'Environnement,
de la Mobilité et de la Commission de Concertation

J. GOOVAERTS
Le Secrétaire Communal

Pour la Commune d'Etterbeek :

V. DE WOLF
Le Bourgmestre

L'Echevin de l'Urbanisme, du Patrimoine et des Bibliothèques

D. VAN EYLL
C. DEBATY
Le Secrétaire Communal